

AZ EUROPA NOSTRA SAJTÓKÖZLEMÉNYE

Európai Unió Kulturális Öröksége-díj/ Europa Nostra-díj Nagydíj 2015: Zeneakadémia

A Nagydíjat Navracsics Tibor,

az Európai Bizottság kulturális, oktatási, ifjúságpolitikai és sportügyi biztosa adja át

Oslo, 2015. június 11. Az Európai Unió Kulturális Öröksége díj / Europa Nostra díj 2015 kitüntetettjei ma este vették át díjaikat az oslói Városházán megrendezett ünnepségen, amelyet megtisztelt jelenlétével **Haakon** norvég koronaherceg. Az ünnepség társ-vendéglátója **Navracsics Tibor**, az Európai Bizottság kulturális, oktatási, ifjúságpolitikai sportügyi biztosa és **Denis de Kergorlay** az Europa Nostra ügyvezető elnöke volt.

Plácido Domingo, operaénekes, az Europa Nostra elnöke családi okok miatt nem tudott jelen lenni az ünnepségen, de üzenetben gratulált a harminc díjazottnak. Oslo polgármestere, **Fabian Stang** és **Tine Sundtoft**, norvég Klíma- és Környezeti Miniszter köszöntötte a résztvevőket, azt a hatszáz szakembert, önkénteseket és támogatókat, akik az európai kulturális örökség védelmével, megőrzésével, fejlesztésével foglalkoznak. Az ünnepség látható volt az [Europa Nostra YouTube](#) élő adásában.

Az ünnepség keretében hirdették ki és adták át a **huszonnyolc díjat**, a **hét Nagydíjat**, valamint a **Közönségdíjat**.

NAGYDÍJASOK (valamennyien 10 000 euró díjazásban részesültek)

A kulturális örökség megőrzése kategóriában

- Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem (Zeneakadémia), Budapest, MAGYARORSZÁG
- Az Añana-i "Só völgy", Baszkföld, SPANYOLORSZÁG
- Szent Giragos örmény templom, Diyarbakir, TÖRÖKORSZÁG

Kutatás és digitalizáció kategóriában

- Velence csodái: a Szent Márk (templom) térségének Online Kincsei, OLASZORSZÁG

Az örökség iránti példamutató, elkötelezett szolgálat kategóriában

- Rundling („kerék-falvak”) Egyesület, Jameln, NÉMETORSZÁG
- Churches Conservation Trust (templomokat gondozó szervezet), London, EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Oktatás, képzés és a tudatosság növelése kategóriában

- Program az észtországi vidéki épületek tulajdonosai számára, Tallinn, ÉSZTORSZÁG

KÖZÖNSÉGDÍJ

Az Europa Nostra által lebonyolított online szavazás eredménye)

Monte Prama nuragi-szobrai, Szardínia, OLASZORSZÁG

Az Európai Unió Kulturális Öröksége díjat / Europa Nostra díjat 15, az EU Kreatív Európa programjában résztvevő államba tartozó [28 nyertesnek](#) adják át. Europa Nostra díjat kap további [két pályázat](#), amelyek nem vesznek részt a fent említett programban, nevezetesen Örményországból és Oroszországból.

Az Europa Nostra elnöke, Plácido Domingo üzenetében így fogalmazott: „Mi most ünnepeljük az Önök tehetségét és szaktudását, elismerjük a szemléletüket és a rendíthetlenségüket. Önök valamennyien különbözőek, de valamennyien utat mutatnak, amelyet követnünk kell Európában, a világ minden táján.

Eljött Európában - az Európai Unióban, az Európa Tanácsban – az idő, amikor kéz a kézben, együtt, a civil társadalommal közösen kell ambiciózus stratégiát kidolgoznunk a kulturális örökség, Európa öröksége érdekében. És ahogy reméljük, 2018 az Kulturális Örökség Európai Éve lesz.”

Navracsics európai biztos szavai: “Az Európai Bizottság és az Európa 2002 óta ismeri el az európai kulturális örökség helyreállítása, kutatása, az azzal kapcsolatos oktatás és képzés, valamint a népszerűsítés kiemelkedő példáit az Nostra Európai Unió Kulturális Öröksége díjjal / Europa Nostra díjjal. Ebben az évben különösen nagy kihívást jelentett a díjazottak kiválasztása. A projektek minősége és sokfélesége ismételten rávilágított az Európai örökség-szektor jellemző magas szintű hozzáértésre és elkötelezettségre. Az örökség nem csupán szimbolikus értékkel bír, hanem pozitív hatással van a gazdasági növekedésre, a társadalmi kohézióra, valamint régióink és városaink életminőségére is. Éppen ezért továbbra is támogatnunk kell az örökséggel foglalkozó területet, hogy az a jövő generációk javát is szolgálja. Szívvel gratulálok valamennyi győztesnek, különösen is a Nagydíjakat és a Közönségdíjat elnyerőknek.”

Bíráló bizottság véleménye a Nagydíjakat elnyert pályázatokról

A kulturális örökség megőrzése kategóriában

▪ [Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem \(Zeneakadémia\), Budapest, MAGYARORSZÁG](#)

“A Zsűri ezt a projektet a helyreállítások „legjobb gyakorlata” (best practice) kiemelkedő példájának értékelte. Egyáltalán nem volt könnyű ezt megvalósítani: az épület önmagában is különleges példája az európai szecesszió bonyolult stílusának, ráadásul a nagyszerű esztétikai kialakítást innovatív funkcionális megoldásokkal kombinálták. A zenei előadások tekintetében a ma érvényes nemzetközi elvárások összehasonlíthatatlanul magasabbak, mint voltak 1904-ben, viszont a megkívánt új technológiákat a meglévő, értékes történeti periódus adta keretek közé kellett behelyezni. Kimagasló eredményű “Gesamtkunstwerk” (össz-művészeti alkotás) született, amely egyben rendkívül bonyolult technikai megoldásokat tartalmazó épület is, anélkül, hogy e kettő közül bármelyik csorbát szenvedne.”

▪ [Az Añana-i “Só völgy”, Baszkföld, SPANYOLORSZÁG](#)

“A Bíráló Bizottság már önmagában a projekt léptékét is tekintélyt parancsolónak látta. A projekt ugyanis nem csupán egy teljes völgyre kiterjedő tájat foglal magában, hanem az ott lakók gazdasági életét is, amely egy távoli időpontban kezdődött és a legutóbbi időkig fennálló tevékenység újraélesztését jelenti. A zsűri megjegyezte, hogy a Völgyből exportált só a leghíresebb konyhák által elismert termék, nem csupán Baszkföldön, hanem nemzetközi vonatkozásban is. Külön elismerték a restaurálási munkák, és különösen is a farestaurálás terén mutatott magas minőségét.”

▪ [Szent Giragos örmény templom, Diyarbakir, TÖRÖKORSZÁG](#)

“A helyi támogatottság mértéke, amelyet a projekt megjelenített, különösen mély hatással volt a zsűrire. Az örmények Diyarbakir-i főtemplomának a helyreállítására tett erőfeszítés – a hozzá tartozó eredeti közösség exodusá után – a város és a város polgárai közötti kiengesztelődés kiemelkedő jelentőségű cselekedetként értékelhető. A projektet a régi dokumentumok mélyreható kutatása nyomán dolgozták ki, s annak alapján valósulhatott meg az elpusztul elemek, így különösen a tető, a harangtorony és a belső berendezések helyreállítása. Az örmény közösség bevonása a műemlék helyreállításába nagymértékben hozzájárult a békéhez és kiengesztelődéshez, és elősegítette a helyiek szociális integrációját, egyben az egész világból vonzza az idelátogató örményeket.”

Kutatás és digitalizáció kategóriában

▪ [Velence csodái: a Szent Márk \(templom\) térségének Online Kincsei, OLASZORSZÁG](#)

“Ez a digitalizációs projekt nagy hatást gyakorolt a zsűrire. A többnyelvű (10 nyelv) platform széles körben elérhető a média számára, ezzel elősegítve rendezvények szervezését éppúgy, mint a kutatást, hasznos eszközként mind a szakemberek, mind pedig a turisták számára. A komplexitás kihívásai, a valóságos és a virtuális közötti különbségtétel, és az elemek sokféleségének beemelése sikeresen egyesülnek ebben a nagy elismerésre méltó, értékes projektben.”

Az örökség iránti példamutató, elkötelezett szolgálat kategóriában

▪ [Rundling \(„kerek-falvak”\) Egyesület, Jameln, NÉMETORSZÁG](#)

“A zsűri nagyra értékelte a nem fizetett önkéntes résztvevők egymást követő generációinak elkötelezettségét és stratégiai megközelítését. Ők azért dolgoztak és dolgoznak, hogy megelőzzék ezeknek a nagyszerű középkori településeknek s azok egykori, tervezett szerkezeti rendszerének az eltűnését, virágzó közösségekként revitalizálva azokat. A helyzetet bemutató Wendlandhof Múzeum létrehozása, annak informatív látogatói programja alapvető fontosságú e történeti együttesek ritkaság-értékének a nagyközönség számára megérthetővé tételében. A Rundling (kerek) falvak szokatlan elrendezése, hagyományos helyi építészetű egyedi - a projektben kifejtett javaslat szerint akár világörökségi elismerésre is alkalmas - kultúrtájat hozott létre.

▪ [Churches Conservation Trust \(templomokat gondozó szervezet\), London, EGYESÜLT KIRÁLYSÁG](#)

“A Trust korai felismerése a történeti kultusz-helyszínek megőrzésének vallásos és építészeti jelentőségét illetően, és e helyszínek alapvető funkcióját, mint közösségi központokat illetően, a zsűri elismerő csodálatát váltotta ki. A vallással – de legalábbis a kereszténységgel – kapcsolatos közösségi elkötelezettség csökkenése ennek a feladatnak az ellátását még inkább szükségessé teszi. Ez a már jó ideje létrejött, de még mindig unikálisnak számító partnerség - Egyház és Állam között - modellként szolgálhat hasonló együttműködések számára. A zsűri ugyancsak nagyra értékelte azt kiemelkedő, meghatározó jelentőségű szerepet, amelyet a Trust játszott a „Future of Religious Heritage Network (a Vallási Örökség Jövője Hálózat) megalapításában.”

Oktatás, képzés és a tudatosság növelése kategóriában

▪ [Program az észtországi vidéki épületek tulajdonosai számára, Tallinn, ÉSZTORSZÁG](#)

“ Azoknak a történeti otthonoknak a tulajdonosai, amelyek nem élveznek műemléki védelmet, gyakorta magukra vannak hagyatva - Európa szerte - ezen otthonok karbantartási és restaurálási munkáit illetően. A zsűri nagy örömmel díjazta azt a múzeumi kezdeményezést, amely az észtországi hagyományos otthonok tulajdonosait segíti, Európa többi részé számára is példaértékű gyakorlati képzés biztosításával. Nem csupán elősegítik a százados építési gyakorlat és a hagyományos anyaghasználat megőrzését, hanem a mai kortárs technológia használatát is annak érdekében, hogy ezek a házakat a 21-ik századi igényekhez is illeszkedhessenek. Az a tény, hogy milyen nagy számban vettek és vesznek részt a tulajdonosok e programban, egyértelműen bizonyítja annak gyakorlati sikerességét.”

Tájékoztató Közönség-díj nyerteséről

▪ [A Monte Prama nuragi-szobrai, Szardínia, OLASZORSZÁG](#)

A Nuragi-civilizáció évszázadokon keresztül uralkodott Szardínia szigetén, a bronzkortól (Kr.e. 1800) a 2-ik századig. Az elnevezést a legjellegzetesebb építmény-fajtáról, a „nurage”-ról: egyfajta torony-erőd típusról kapta. A Nuragi kultúra ugyancsak fontos elemei a szobrok, mint amilyeneket 1974-ben találtak meg Monte Prama nevű területen is. Az itteni lelet jelentős mennyisége (25 álló figura és 13 modell), méretei (két méteres magasság, 300 kg tömeg), és a minősége teszik ezt a régészeti együttest az egész Földközi tengeri régióban kiásott leletek közül is a legjelentősebbé. Az 5178 feltárt kőtöredékből 1202 felhasználásával állítottak össze öt íjász, négy harcos és 16 bokszólo figura szobrát, valamint 13 nuragi-építmény modellt. Az ehhez a szükséges multidiszciplináris munkában együttműködtek restaurátorok, muzeológusok és bevonták a közösségeket is, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken egyaránt.

Háttér-információk

Az [Európai Unió Kulturális Öröksége díjat / Europa Nostra](#) díjat 2002-ben hirdette meg az Európai Bizottság, az Europa Nostra szervezettel partnerségben. A Díj az örökségi értékek megőrzésével-helyreállításával, kezelésével, kutatásával, a vele kapcsolatos oktatással és képzéssel foglalkozó legjobb gyakorlatokat-példákat ismeri el és mutatja fel. Ily módon hozzá közelebb az kulturális örökséget Európa polgáraihoz, és mozdítja elő a kulturális örökségnek, mint az európai társadalom és gazdaság stratégiai forrásának a még erőteljesebb elfogadottságát. Az az elmúlt 13 évben összesen 415 örökséggel kapcsolatos kiemelkedő teljesítmény nyert elismerést.

A díjjal kapcsolatos felhívásra minden évben, Európa egész területéről, szervezetek és egyének nyújtják be pályázataikat. [Független szakértőkből álló zsűri](#) bírálja el a pályázatokat és választják ki a 30 nyertest négy kategóriában: 1) örökség megőrzés-helyreállítás, 2) (örökséggel kapcsolatos) kutatás és digitalizáció, 3) az örökség iránti példamutató, elkötelezett szolgálat, és 4) oktatás, képzés és a tudatosság növelése. Mindegyik nyertes kap egy-egy plakettet vagy trófeát. A hét fődíjas egyenként 10 000 euróban is részesül.

A nyertesek a Díjakat - évenként más európai városban megrendezett - nagyszabású ünnepség keretében kapják meg. A 2015. évi Díjátadó Ünnepség Oszlóban lesz, a norvég fővárosban megrendezésre kerülő [Európai Örökség Kongresszus](#) (június 10-14) részeként. A Kongresszust az Európai Unió Kreatív Európa programja, a Rikantikvaren - a Norvég Kulturális örökség Igazgatóság -, Norvégia Művészeti Tanácsa, Oszló városa és számos további norvég közösségi- és magán-testület támogatja.

A Díjhoz az [EU Kultúra](#) program (2007-2013) is hozzájárult, jelenleg pedig az új, [Kreatív Európa](#) (2014-2020) program támogatja.

Az [Europa Nostra](#) az európai örökség megőrzésével és védelmével foglalkozó civil szervezetek szövetsége. Európában 42 országra kiterjedően, de azokon túl is, az európai kulturális és természeti örökség megőrzése és megismertetése érdekében elkötelezett civil társadalom szószólója. Az Europa Nostra küzd a veszélyeztetett európai örökség megmentéséért, különösen is „a 7 Legvesélyeztetettebb” program keretében, amelyet az Európai Befektetési Bank Intézetével partnerségben valósít meg. A kiemelkedő teljesítmény ismeri el és honorálja az Európai Unió Kulturális Öröksége díj / Europa Nostra díjjal. Törekvései közé tartozik az örökséggel kapcsolatos európai stratégiák és politikák kialakításában való részvétel. Az 1963-ban alapított Europa Nostra napjainkra Európa legreprezentatívabb és legbefolyásosabb örökségi hálózatának számít. Az szervezet 2014-ben EU támogatást nyert el a Kreatív Európa program keretében, annak érdekében, hogy hálózata tevékenységével egész Európában segítse elő a 'Mainstreaming Heritage' célkitűzést, azaz az örökség előtérbe helyezését.

KAPCSOLAT

Az Europa Nostra-hoz

[Joana Pinheiro](#) +31 63 43 65 985

[Elena Bianchi](#) +31 70 302 40 58

Az Európai Bizottsághoz

[Lucia Caudet](#) +32 2 29 56182

[Mirna Bratoz](#) +32 2 29 87278

TOVÁBBI RÉSZLETEK:

Az egyes győztes projektekről:

[information and jury's comments](#),
[high resolution photos](#) and [videos](#)
[Creative Europe website](#)

Twitter: [@europe_creative](#)

[Commissioner Navracsics website](#)